

EGYETÉRTÉS

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési ár helyben és vidéken:
Egy hónapra 12.50 K Félévre . . . 75.— K
Negyedévre 37.50 K Egész évre. 150.— K

EGYES SZÁM ÁRA 50 FILLÉR.
Kapható az összes dohánytözsdékben,
utcai árusítóknál.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Ferencz József-ut 26., I. em. (passage)
a városi bérházban.

Ordonanta Nr. 21. si 25. (modifikata).

Noi, Comandantul trupelor din Transilvania, pe baza art 32 si 57 din Titlul II. additional Codul de justitie militara, si interesul sigurantei armatei si aparatei terei

ordonam :

pentru intreg teri orini ocupat pano la Tisa, considerat rona de operatie :

1. Vor fi considerati ca intrearea teri :

a) acei cari fara rea credinta, prin localuri publice, gari, trenuri, pe strazi etc. vor comunica, colporta, comenta in orice chip stiri, fie adevarate, fie imaginare, sau pareri relative la operatiunile de rasolu, situatie si disioaerea trupelor, dispozitiunile autoritatilor militare sau orice chestiuni privitoare la Armata romana,

b) cei ce vor gasil prin gari, trenuri, fara o justificare serioasa, sau se vor ingramadi, vocifara si nu vor respecta masurile de ordine impuse de autoritatele in drept,

c) cei ce vor rosti cuvinte injurioase la adresa Natiei romane,

d) orice persoana de buna credinta care si transporta, precum si accia casi remite spre a se transporta dintr-o localitate in alta, corespondenta de orice fel, amanand dela particulari,

e) oricine va propaga idel contra intereselor armatei,

f) acei, care fara insarcinare sau invoire dela autoritatea militara in drept, se vor introduce pe fata, sau sub asuns dar fara rea credinta, in localitatile evacuate sau nu de armata, sau din ordinul et, cum si in orice loc, in care autoritatele militare su teteriz accesul,

g) cei ce vor pronunta cuvinte ofensatoare la adresa militarilor romani, a Armatei romane sau a Tarei,

h) oricine, fara cuget rau, otraveste sau infecteaza puturi, izvoare, orice apa curgatoare sau statatoare precum si alimente de orice fel,

i) acei vor critica ordonantele date de Comandament,

j) ceice vor scoate sau distrage steagurile, sau alte semne ale autoritatilor,

k) cei ce vor interveni sau vor provoca intervenirea altora pentru a impiedea o arestare sau executarea oricarei masurii ordonate de Comandament.

2. Aceste intractiuni se vor pedepsi dupa cum urmeaza :

Cele prevazute la punctele a), b), c) si d) se vor judica si condamna de pretori, in prima si ultima instanta, cu inchisoare pana la un si cu amenda pana la 2000 lei.

Contraveniurile pravazute la punctul e), f), g), h), i) si j) se vor judica si condamna de Curtile martiale, cu inchisoare pana la trei ani si cu amenda pana la 5000 lei.

Cand vreuna din faptele de mai sus se vor fi savarsit in scop de a spiona sau trada, se aplica pentru acea infractiune pedepsela prevazute de lepule penale in vigoare in timp de rasboiu.

3. Constatarea contraveniurilor la aceasta ordonanta se va face de comisari regali, pretori, comendurii de piata, ofiteri de jandarmi si orice alti ofiteri de politie judiciara.

4. Ordonanta de fata se va publica, pe cat cu putinta, in siare, se va afisa in toate comunele si la sediul Curtilor martiale, pretoratorilor, la comendurile de piata, la localurile de jandarmierii si primarii, aducandu se la cunoscuta obsteasu si prin batae de toba.

Indeplinirea acestor formalitati se va constata prin procese verbale dreste de ofiteri de politie judiciara respectiva.

Aceasta ordonanta devine executorie dupa trei zile libere dela indeplinirea formalitatilor de sub acest articol si se aplica numai celor dovediti culpabili in urma expi arei acestui termen.

5. Dispozitiunile primelor ordonante Nr. 21 si 25, date de acest Comandament si care sunt contere ordonantei de fata, se abroga din momentul, cand incepe a se aplica aceasta ordonanta.

Data la Comandamentul nostru, din Sibiu.

Azi, 12 Maiu 1919.

Comandamentul trupelor din Transilvania :

General Mardarescu.

Seful de stat major :

General Panaitescu.

21. és 25. számú rendelet (kibővitve).

Mi, Erdélyi csapatok parancsnoka, a katonai igazságügyi törvénykönyvek 32. és 57. § II. pontja értelmében a hadsereg biztosítására és az ország védelmére

elrendeljük :

a Tiszáig elfoglalt egész területre, mely hadműveleti területnek tekintetik :

1. Rend ellenszögeknek lesznek tekintve :

a) akik rosszakarat nélkül nyilvános helyiségekben, állomásokon, vonatokon, az utcán stb. közölni, elterjeszteni, beszélni fognak bármely módon igaz vagy beképzelt híreket vagy relativ meggyőződéseket a hadműveletekről, a csapatmozdulatokról és helyzetükről, a katonai hatóságok rendelkezéseiről, vagy bármely más dologokról, a román hadsereg vonatkozásilag ;

b) akik állomásokon, vonatokon találatnak, komoly megindokolás nélkül, vagy tolongani, kiabálni fognak és nem fogják tiszteletben tartani a rendre vonatkozólag kiadott utasításokat ;

c) akik rossz szavakkal fogják illetni a román nemzetet ;

d) bármely jóakaratu személy, aki levelet vinne, valamint azok, akik mások által elősegítik magánleveleket az egyik helyről a másikra szállítani ;

e) akik a hadsereg érdekeit szolgáló rendelkezések ellen lázít ;

f) azok, akik meghatalmazás vagy katonai engedély nélkül, minden rossz szándék kizárásával, titkon vagy nyilvánosan, akár katonai parancs folytán, akár nem, történt kiűrt helyiségeket elfoglalnak ;

g) akik sértő szavakkal fogják illetni a román katonákat, a román hadsereget vagy országot ;

h) bárki, aki rosszakarat nélkül megmérgez, vagy megfertőz kutakat, forrásokat, bármely folyó vagy állóvizet, valamint bármilyen élelmiszert ;

i) azok, akik kritizálni fogják a parancsnokság által kiadott rendeleteket ;

j) azok, akik kiveszik a zászlókat, vagy a hivatalok más jelvényeit ;

k) azok, akik közbelépnek vagy mások közbelépését provokálják, hogy megakadályozzanak egy letartóztatást, vagy a parancsnokság által kiadott rendelet végrehajtását.

2. Ezen rend ellen szögek a következőképpen lesznek megbüntetve.

Az a), b), c) és d) pontok alá esők meg lesznek vizsgálva hadbíró által, első és utolsó alkalomkor egy évig ter-

jedhető börtönnel és 2000 lei-ig terjedhető pénzbírsággal lesznek sújtva.

Az e), f), g), h), i), j) és k) pontokban foglaltak ellenszögei a hadtörvénysszökek által lesznek megvizsgálva és elítélve 3 évig terjedhető börtönnel és 5000 lei-ig terjedhető pénzbírsággal.

Midőn a főt említett tetek közül valamelyik kémkedési vagy árulási szándékkal lesz véghez vite, a háboru alatt már életbe lévő törvények szerint lesznek megbüntetve.

3. A rendelet ellenszögeinek a meghatalmazás királyi biztosok, hadbírók, térparancsnokságok, — csendőrtisztek és bármily katonai rendőrtiszt végzi.

4. E jelen rendelet, amennyiben lehet, lapok által lesz kihirdetve, ki lesz ragasztva minden községben, hadtörvénysszökek székhelyén, hadbírószékben, térparancsnokságoknál, csendőrségeknél és községházaknál, ki lesz hirdetve dobszó által is.

E formások megtartását jegyzőkönyvileg állapítják meg a katonai rendőrtisztek.

E rendelet büntető hatálya életbe lép 3 nap után a főt említett végrehajtásokkal s csak azon személyek lesznek megbüntetve, akik e három nap után esnek bűnbe.

5. A 21. és 25. sz. rendelet határozatai, amelyeket szintén e parancsnokság adott ki, de a jelen rendelettel nem egyezők, hatályon kívül lépnek abban a pillanatban, amikor e rendelet életbe lép.

Kiadva Parancsnokságunknál.

Nagyszeben, 1919 május hó 12-én.

Erdélyi csapatok főparancsnoka :

Mardarescu tábornok.

Vezérkari főnök :

Panaitescu tábornok.

Debreczenben is megalakul a király-párt.

— Az Egyetértés tudósítójától. —

Budapesten tudvalevőleg központi szervezete van a magyar királyság pártjának, amelynek élén gróf Sommsich áll. Ugy értesülünk, hogy Debreczenben is meg fog alakulni a királypárt, hogy teljes súlyjal vigye bele a köztudatba azt a különben már is népszerű s az elmúlt idők tapasztalataiból leszárt gondolatot, hogy Magyarország a királyság alatt találhatja meg zavartalan boldogulását.

Kizárt dolog a korona teljes elértéktelenedése.

Svájci vélemény.

— Az Egyetértés tudósítójától. —

Zürich, november 26. A svájci távirati információs iroda egy beszélgetést közöl *Kurz*-zal, a svájci Hitelintézet vezetőjével a korona árfolyamának folytonos sülyedéséről a zürichi börzén. — *Kurz* igazgató kijelentette, hogy ő nem hisz abban, hogy a korona értékét külső segítő eszközökkel lehetne javítani. Csak belülről ki-

felé lehet a korona értékét erősíteni. Az a jóslás, hogy rövidesen bekövetkezzék a korona külföldön való teljes elértéktelenedése, nem felel meg a tényeknek és *Kurz* igazgató is teljesen kizártnak tartja és meg van győződve, hogy a korona *kurzusának javulása kétségtelenül elkövetkezik.*

Hindenburg és Ludendorff csokra.

Berlinből jelentik: A Hindenburg és Ludendorff kihallgatásának igen érdekes és kedves intimitása volt. A közönség hatalmas tömegekben lepte el a parlament környékét, de bent az épület belsejében is szokatlan izgalom uralkodott. A nézőtér az utolsó helyig tömve volt.

A tanuk asztalán két gyönyörű fehér krizanteum-csokor feküdt fe-

lete-fehér-vörös szalaggal a két hadvezér tiszteletére.

Hindenburgot és Ludendorffot láthatóan kellemesen érintette ez a figyelem.

Rendelet.

Elrendeli a térparancsnokság, hogy a lakásadók a román tisztek érkezését, valamint eltávozását a következmények terhe alatt fenti parancsnokságnál 12 órán belül bejelenteni tartoznak.

Térparancsnokság.

A városi alkalmazottaknak javasolják a drágasági segély kiutalását.

— Az Egyetértés tudósítójától. —

A város jog- és pénzügyi bizottsága a szerdán délután tartott ülésen befejezte a közgyűlés ügyeinek előkézítését. Dr. Vargha Elemér tb. főjegyző-tanácsnok referálta a helyivasut részvénytársaság és a város között létrejött pótszerződést, amely a szén drágulásának megfelelően felemelte az áram díját, valamint a villamos-meghajtás jegyek árát. Ez a szerződés ez év december 31-ig szól. A jog- és pénzügyi bizottság hozzájárult a szerződéshez s elfogadásra javasolja a közgyűlésnek is.

Ez év június 29-én a debreczeni bankok ajánlatot tettek a városnak, hogy vegye át a fehérhátú bankjegyeket. Tudniillik a debreczeni román kormányzó-tábornok elrendelte, hogy az OMB debreczeni fiókja 4.000.000 kölcsönt adjon a városnak. A bankok ekkor 2.830.000 korona fehérhátú pénzt adtak át a városnak, a többit a házipénztárból fedezték.

Bejelentette továbbá dr. Vargha Elemér, hogy a város nem tudván boldogulni a fehérhátú pénzzel, 2.000.000 koronát átutalt a Magyar Általános Hitelbanknak, amely 1 százalék elleneben vállalta annak kék pénzre való átváltását. A becsérelés megtörténté után azonban a bank meg 1/4 százalékot kívánt, azon a címen, hogy ennnyivel többbe került. A városnak a pénzt Nagyváradon kellett volna átvennie. Ezt a nehézséget úgy kerülte el, hogy egy Debreczenben tartózkodó olasz céggel állapodott meg, amely 1/2 százalék jutalék mellett hajlandó volt a városnak Debreczenben átadni a 2.000.000 kékpénzt a városnak Nagyváradon volt kékpénze ellenében. A jog- és pénzügyi bizottság tudomásvételre javasolja a közgyűlésnek ezt a transzaksiót.

A város tudvalevően eladóvá tette a szováti földbirtokait és árverés alá bocsátotta azokat, a 6. sz. tagbirtokhoz tartozó 318 hold földet azonban, amely Papler bérletében van, kivették az árverés alól azzal, hogy ezt az összes tagbirtokok eladási áraiból megállapított átlagáron eladják a jelenlegi bérlőnek. A jog- és pénzügyi bizottság ez eljárás ellen nem tesz kifogást és javasolja a közgyűlésnek is, hogy járuljon hozzá.

A városi tisztviselők és alkalmazottak kérelmet nyújtottak be a közgyűléshez annak a kormányrendeletnek az alapján, amely a 8000 koronánál több javadalommal nem bírónak a 300 korona havi drágasági segélyét felemeli 400 koronára. Ezt a magasabb drágasági segélyt a városi tanács még nem folyósította. A jog- és pénzügyi bizottság tárgyalás alá véve ezt a kérelmet, javasolja a közgyűlésnek, hogy augusztus hó 1-től visszamenőleg való kifizetését rendelje el a 400 koronás drágasági segélynek. Egyben revízió alá venni kívánja azt is, hogy a 300 koronás drágasági segély kiknek fizettetett ki a házipénztár és kiknek a belügyminiszteri tárcsa terhére.

A lisztadagot redukálták.

Hétfőn liszt kiosztás lesz.

— Az Egyetértés tudósítójától. —

Zöld József tb. tanácsnok, a városi közlekedési ügyosztály vezetője, a csütörtöki tanácsülésen bejelentette, hogy az István-gőzmalom, amelynek üzeme három héten át szünetelt, két waggon szénhez jutott s két napon újra felvehette üzemét.

A lakosság részére csak november 8-ig volt kiosztva a liszt. Most, hogy két napig ismét örülhet az István-gőzmalom, a november 15-ig esedékes lisztjárandóságot kioszthatja a közönség részére a hatóság. A kereskedők hétfőn fogják megkapni a lisztet kiosztás céljából.

Mint hogy a város hatósága a vármegye területéről számbavett gabonához nem tud hozzájutni s így a lakosság lisztellátása igen bizonytalan és aggasztó, előterjesztést tett Zöld József tanácsnok a lisztfejkvóta leszállítása iránt is. A tanács az előterjesztés folytán

a havi személyenkénti lisztjárandóságot 10·2 kg-ról leszállította 7·2 kg-ra.

Az ország meg nem szállot területén is ennyiben állapította meg a kormány rendelete a fejkvótát.

Ennyi volt tavaly is. De az idén a fejkvóta mellett még is jobban jár a közönség, mert az idén jobb kiőrlésű a liszt, mint tavaly volt.

A november 15-ikéig szóló lisztjegyekre azonban még a 10·2 kg-os fejkvóta mellett adja ki a hatóság a lisztet.

A fejkvóta leszállítása következtében azoktól, akik egész évi liszt szükségletük fedezésére kaptak gabonavásárlási engedélyt, be fogja kívánni a hatóság a 7·2 kg-os kvótán felüli mennyiséget.

A redukált lisztfejkvóta november 16-iki hatállyal lép életbe.

Jelentést tett Zöld József tanácsnok a burgonyahiányról is. A közlekedési hivatal a kifizetett burgonyát hetek óta nem tudja Debreczenbe szállítani, mert nincs vagon. Ujfehértórol sem tudják beszállítani, a távolabbi állomásokról még kevésbé.

Írtázatos a petroleum hiány is. Az utolsó petroleum szállítmány még júniusban érkezett Debreczenbe. Ez az a petroleum volt, amelyet Zöld József tanácsnok szerzett be, amikor Bukarestben járt.

A magyar hadsereg és az entente.

Lehár ezredes nyilatkozata.

— Az Egyetértés tudósítójától. —

Egy újságíró beszélgetést folytatott báró Lehár Antal ezredessel, ki jelenleg a budapesti magyar csapatok parancsnoka és az iránt érdeklődött nála, hogy igazak-e azok a hírek, melyek a magyar nemzeti hadsereg erős létszámáról elterjedtek. Az ezredes így válaszolt:

— Azok a számok, melyek a nemzeti hadsereg létszámáról forgalomban vannak, nem felelnek meg a valóságnak. A Budapestre bevonult csapatok létszáma, mint általában a felállítandó csapatok száma és erőssége az entente

tábornokaival egyetértésben lett megállapítva és ez természetes, hogy ezt a megállapított számot semmiesetre sem lépjük át, mert a fővezérségnek az a törekvése, hogy az ententtel szemben minden tekintetben loyálisan járjunk el. De ha a csapatok létszámáról beszélünk, nem szabad megfeledkezni a csapatok szelleméről, mert ez olyan faktor, mely nem utánna következik a számbeli erősségnek. Ez a szellem a megrendíthetetlen fegyelmen alapszik, ami a lakosságnak a legteljesebb megnyugvására lehet.

Hozzájárult a jog- és pénzügyi bizottság a tanácsnak ama rendelkezéséhez is, amely szerint a tisztviselők és alkalmazottaknak a várossal szemben fennálló tartozásainak levonása úgy osztatott be, hogy december 31-ig egyiküknek sem marad fenn tartozása.

Tizennégyezer koronás betörés a Csapó-utcán.

Prémgalléros betörők.

— Az Egyetértés tudósítójától. —

Tegnap délután, mikor Kelen Sándor államasuti főmérnök hazament Csapó-utca 16. szám alatti lakására, meglepetve tapasztalta, hogy lakása nyitva van. Meglepe-

tése csak fokozódott, mert lakását alaposan kifosztva találta. Ismeretlen tettesek behatoltak oda valószínűleg álkules segélyével. Elloptak 8 pár új cipőt, egy teli kabátot, az összes izlésesebb dísz tárgyakat és egy igen értékes kromodilbörből készült utazótáskát. Az összes kár 14—15 ezer korona.

A főmérnök rögtön a rendőrségre sietett és feljelentést tett az eddig még ismeretlen tettesek ellen. A házbüliek előadása szerint két fiatal ember már napok óta ott ólálkodott a ház körül. Az egyik prémgalléros téli kabátot viselt, arca forradásos volt. Bizonyos, hogy ezek teropszemlét tartottak és kilestek, hogy a mérnök mikor nincs otthon. A tetteseknek már nyomában van a rendőrség.

Levél a nyomorúság tanyájáról.

— Az Egyetértés tudósítójától. —
Az Egyetértés szerkesztőségét felkérték az alábbi sorok közlésére:

Tekintetes Szerkesztő Ur!

Nem találok szavakat, melyekkel kitudnám fejezni hátsómat azon nemesszívű jó embereknek, kik segítségemre siettek s mostani nyomorúságos helyzetemben kegyes adományaikkal enyhítettek rossz sorsunkon.

Ügyszintén Ratkovszky Béláné urasszonynak is hálás köszönetet mondok, ki valóságos mentő angyalként jelent meg nálunk és a jócselekedetben nem ismer határt.

Magam és kis árvaím nevében fogadják hálás köszönetem. Debreczen, 1919 nov. 26.

Teljes tisztelettel:

Özv. Molnár Gyuláné.

Tordai Gáborné szintén hosszabb levelet intézett az Egyetértés szerkesztőjéhez, amelyből a nyilvánosságot illeti az alábbi rész:

„A jószívű adakozók nagylelkűségének újabb megnyilatkozását könnyező meghatótással fogadtam. Azokat a némes lelkeket, akik az én négy kicsiny olykorán szenvedni megtanult gyermekem és az én mérhetetlen nagy nyomorúságom enyhítettek, forró imába fogalom. Abba az imába, amelybe szegény olasz hadifogságban szenvedő ferjem viszontlátásáért könyörgök az Istenhez.”

A debreczeni közönség jó szíve napról-napra melegebben nyilatkozik meg a nyomor szerencsétlen áldozatai iránt. Ujabbán ismét az alábbi önkéntes adományokat kaptuk:

Özv. Molnár Gyuláné és árvái részére:

Szivér Elemérné . . . 50 K
Erdős Gusztáv . . . 10 K
Nánásy Ilona . . . 10 K

Tordai Gáborné és nyomorgó családja részére:

Szivér Elemérné . . . 50 K
Erdős Gusztáv . . . 10 K
Nánásy Ilona . . . 10 K

Az újabb összegeket is rendelkezési helyükre juttatjuk.

Azon személyek, kik hamis híreket terjesztenek, az érvényben levő rendeletek értelmében szigorúan megbüntettetnek.

A JÓ PÁSZTOR.

Emlékezés néhai ZIH SÁNDORRA.

A tiszta jövedelem az ő emlékezte megörökítésére emelendő emlékoszlopra fordították. —
ÁRA 5.— KORONA.

Kapható az „Egyetértés” összes elárusítóinál, a „Móliusz” könyvkereskedésben és a Színház házi Figaró szalonjában. ++

HIREK

A legrégebbi szerelmes levél.

Krisztus előtt a 2200-ik évből.

— Az Egyetértés tudósítójától. —

Ellentétben azzal a rabszolga állapottal, melyben a nőket ma a keleten tartják, a régi Egyiptom és Kaldea női meglehetősen nagy szabadságot élveztek. Csaknem olyan szabadok voltak, mint a mai európai nők. Kaldeában a nők kereskedést üztek, vagyonukkal szabadon rendelkeztek, tanuként szerepelhettek a bíróság előtt és gyámjakká lehettek saját gyermekeiknek. Az egyiptomi nőkről kevesebbet tudunk, de mohamedán nökkel azok is sokkal nagyobb szabadságot élveztek.

A házasság azonban egyszerűen adás-vétel képezett a vőlegény és a menyasszony szülei között. Ez viágoosan kitűnik azokból a törvényekből, melyeket Hamurabi babiloni király Kr. e. 2200 évvel ezelőtt alkotott. A férj megfizette a menyasszony árát, az apa pedig a hozományról és a kelengyeről gondoskodott. A leánykérést mai értelemben nem ismerték, de dacára ennek sok levelet váltottak titokban a szerelmespárok. Az egyiptomiakról több szerelmes vers maradt reánk, de szerelmes levelet eddig egyet se találtak. Csak legújabbán fedeztek fel a tudósok egy régi kaldeai szerelmes levelet, mely agyagtáblára van ugyan írva, de azért nagyon gyöngéd a tartalma.

Az érdekes okmány a Kr. e. 2200-ik évből ered és Lipparában, melyet a biblia Lepharvaninak nevez, fedeztek fel. A hölgy, kinek a szerelmes levél szól, ugylátszik ott lakott, imádója pedig Babilonban. A levél körülbelül így szól:

Kasbuynak, a hölgynek, ezt mondja Gineil Marduk: „Adjon neked a nagy Isten és Marduk örök életet. Azért írok, mert szeretnék valamit tudni az egészségedről. Oh adj nekem erről hírt. Babilonban lakom és nem látalak, ami nagyon aggaszt. Adj hírt arról, hogy mikor jössz hozzám, hogy boldog lehessenek. Marchesvanban jöjj. Éljen sokáig az én kedvemért.”

A levélirő nyilván azért kéri kedvesét, hogy Marchesvan hónapban jöjjön, hogy a leány résztvehessen azokban az ünnepeken és vigalmakban, melyeket ebben a hónapban Babilonban rendezni szoktak. Ez a legrégebbi szerelmes levél, melyről eddig tudomást szereztünk.

Azon személyek, kik hamis híreket terjesztenek, az érvényben levő rendeletek értelmében szigorúan megbüntettetnek.

A hirdető közönség szíves tudomására hozzuk, hogy hirdetéseit a következő helyeken adhatja fel:

Ötvenezer korona jótékony célra.

Egy debreczeni polgárasszony végrendelete. — Szűkösen élt, hogy minél többet hagyhasson jótékony célra.

— Az „Egyetértés” tudósítójától. —

Tegnapelőtt meghalt Debreczenben tisztes kort, 80 évet elért polgárasszony, özvegy Bessenyei Imréné, Erdélyi Juliánna. Halála előtt végrendeletet készített, amelyben

csaknem minden vagyonát jótékony célra hagyta.

Gyermekei nem maradtak a polgárasszonynak, ő maga mindentől visszavonult, teljesen szűköss viszonyok között élt, csak azért, hogy mentől többet hagyhasson jótékony célra. Évekkel ezelőtt magához vette egy Franciaországban internált magyar ember feleségét és gyermekeit. Az illetőt a franciák a háború kitörésekor Páris mellett internálták, de családját hazaerősztették Debreczenbe. Özvegy Bessenyei Imréné maga mellé vette a támasz nélküli maradt családot és gondoskodott róluk. Végrendeletében Bessenyei Imréné

összesen több, mint 50,000 koronát meghaladó összeget hagyományozott a református ispotály szegényeinek, a siketnéma inté-

zetnek, a debreczeni tudományegyetemnek, a reform. diakonissza intézetnek, a háboruban megvakult katonáknak.

Vagyonának többi részét azoknak hagyta, kik öregségében és betegségében ápolták, elsősorban a franciaországi internált családjának.

Bessenyei Imréné páratlan jó lelkületű asszony volt életében. Mindig csak arra gondolt, hogy tehetne jót még életében, vagy majd halála után végrendeletével. Vagyonát, mely házból, földbirtokból és pénzből állott, csak azért növelte, gyarapította, hogy mentől több jót tegyen az így felgyülemlett értékkel. Hagyatékában találtak olyan takarékpénztári könyvet, melynek

betétjéhez tizenöt éve nem nyult,

bár a drágaság folytán folyton szaporodó kiadásai sokszor ráutaltak volna.

A végrendeletet szombaton hirdetik ki a debreczeni törvényszéken. A végrendelet végrehajtásával dr. Csáthy Dezső ügyvéd van megbízva.

1. Egyetértés kiadóhivatala Ferenc József-ut 26/a. I. em.

2. Méliusz könyvkereskedés.

3. Színházi Figaró irod. és művészeti szalonja.

A hirdetések mindenkor déli 12 óráig adhatók fel, mert 12 óra után nem áll módunkban azt leközlölni.

A bélyegbörze. A kibocsátott felülnyomású bélyegek folytán valóságos bélyegbörze keletkezett Debreczenben. Bélyegeket vesznek az emberek állandó áremelkedéssel. A hivatalos eladásnál legutóbb 360 koronán állott már a bélyegsorozat ára, de szerdán az eladást négy napra felfüggesztették. Ajánlatokat ezalatt is lehet beadni, de csak a legmagasabb ajánlatok jöhetnek tekintetbe. A készlet erősen lepadt. Sipos Gyula postafőnök igazán minden igyekezetével azon volt, hogy a közönség igényei minél jobban kielégíttessenek. Mint értesülünk a kibocsátott bélyegekről részletes statisztika és szakszerű leírás készül a berni, párisi, londoni, berlini bélyeg-világpiacok részére.

Két fegyelmi ügy. A város fegyelmi választmánya szerdán

délután Márk Endre polgármester elnöklésével ülést tartott, amelyen két városi alkalmazott fegyelmi ügyet tárgyalta. Varga István sorompóst 150 korona bírságra ítélte a fegyelmi választmány. Harangi Gábor rendőrt súlyos fegyelmi vétség miatt elbocsátotta a szolgálatból a polgármester. Ez ellen felebbezett a fegyelmi választmányhoz, amely helybenhagyta a polgármester határozatát.

„Duxer“-forma férfi kalapudonság Frank Edénél (vármegyeháza mellett.)

Huszár Károly karrierje. Magyarország miniszterelnökének különösen érdekes a karrierje. Az új miniszterelnök — innen van a negyvenen — a dolgozó kispolgári osztály igazi gyermeke. Tanítónak készül, de temperamentuma és képessége a politikai pályára viszik. Hirlapíró lesz, népszónok, pártszervező. A sárvári nép, amely közzé Huszárt leküldték, hogy Förster Ottó számára dolgozza meg a kerületet, az ő nevét kanyarítja a képviselői megbízó levélre. Bekerül a házba, ahol szíves munkával keresztény-szociálista pártot csinál a néppártból. Elszántan, haragosan, becsületes.

Valaki, akinek a magyar politikában még csak kínálni sem mernek. Amikor királyt koronáztunk, a boglárók, menték nyomasztó pompájában ott állt a fényes budavári teremben egyedül, árva, egy szál tanítói fekete kabátjában cvikkeresen, bátran. Másfél esztendővel rá, hogy veszályban a koronázási hitlevél, IV. Károly őt akarja kinevezni kultuszminiszternek. Azután Huszár visszavonul. Károlyiek alatt az újságírók klubjában itta a pikkolóját. A kommunisták börtönbe vetették.

A lelenc büne. Egri Károly alsóújszai cipészmeister magához vett egy K. L. nevű lelenczást gyermeket. A fiú egy őrizetlen pillanatban 900 korona készpénzt ellopott a cipész mestertől és megszökött. A rendőrség keresi.

Városi birtokok bérbeadása. A városi tanács árverést tűzött ki a sámsoni dombok 471 hold földre, amely eddig 4100 K bért hozott. A tegnapi tartott árverésen az eddigi bérő Kenyeres Károly 30,200 K-ért vette továbbra is bérbe e földbirtokot. Tegnapi volt az árverés a Bay Szilágyi-fele 12 hold városi földre is, amelyért eddig 742 korona bért fizettek. Most Herz Ignác 2200 koronáért vette bérbe.

Tegnap halottak. A tegnapi napon a következő halálozásokat jelentették be az állami anyakönyvi hivatalnál: özv. Bartha Józsefné ref. 56 éves, Orosz Erzsébet g. kath. 3 napos.

A bölcs bíró. A mohamedán paraszt rohan a sejkhez, hogy megkérdezze tőle, mittevé legyen. Elbeszéli, hogy van neki egy kakasa, mely egész érthetően azt mondta, hogy nem Mohamed az igazi próféta. Most mit cselekedjen? Áttérjen-e más hitre, vagy pedig megölje a kakast, mint hitetlent? Gyanusan hallgatott a sejk, majd aztán így mondta ki a szentenciát:

— A kakast nem kell bántani. Te pedig maradj mindaddig hü mozlím, amíg a kakas azt is meg nem mondja, hogy hát tulajdonképpen ki is az az igazi próféta. . .

Az elrabolt népbiztos. Az osztrák nemzetgyűlésen dr. Bauer Ottó volt külügyi államtitkár érdekes ügyben interpellálta meg Renner kancellárt. Schneller Miksa, a bajor tanácskormány pénzügyi népbiztosa, a müncheni proletárdiktatura bukása után Ausztriába menekült, ott jelentkezett az osztrák hatóságoknál, amelyek biztosították részére a menedéket és azután a tiroli tartományi kormánytól kapott tartózkodási engedélye alapján Tirolban letelepedett. Néhány nappal ezelőtt bajor állami közegek, az Epp különítmény tagjai, átléptek az osztrák határt és két osztrák esendő segítségével magukkal vitték a volt népbiztost bajor területre. Minthogy a bajor állam közegeinek ez az eljárása az osztrák törvényekbe ütközik, felszólította a kormányt, hogy indítsa meg a vizsgálatot, derítse ki a tényállást és amennyiben a fenti előadás a valóságnak megfelel, intézkedjen a két osztrák esendő megbüntetésére, ugyszintén a jogtalanul elhúroolt Schneller Miksa kiszolgáltatása iránt.

A Timár-utcai kised-óvodában az előadások a mai nappal megkezdődnek, kérjük a szülőket, hogy gyermekeiket pontosan elküldeni szíveskedjenek.

Tolvaj hentesegéd. Kiss Imre temesvári lakostól egy sovány, magas fiatalember 5000 K készpénzt ellopott. A tolvaj kiletét Jorgován Lajos hentesegéd személyében megállapította a rendőrség. Most körözik.

Fosztogató vörös katonák. Debreczen megszállása előtt a debreczeni állomáson néhány vörös katona egy Starnerics Iván nevű szerb nemzetiségű vörös katona biztatására feltörték egy waggont, melyben katonai egyenruhák voltak. A katonák felöltöztek a rablott ruhákba, a többi pedig szétszotogatták. Azután Budapestre mentek, hol a pályaudvaron nagy botrányt csináltak. Összeveszték a vörös ördöggel, kinek azt mondták:

— Ilyen kövér emberek vannak itt Pesten, minket pedig a frontra küldenek.

A vörös katonákat lefogták és forradalmi törvényszék elé állították. A budapesti forradalmi törvényszék felmentette őket, mert „szervezett” munkások voltak. A proletárdiktatura bukása után az államrendőrség lopás miatt eljárást indított ellenük a vagon ruha elrablása miatt. Elrendeltek országos körözésüket.

Gumi Nadrágtartó, Gumi Peszariom, Olla gumi, Bot gumi, Pólya gumi, Gumi cucli, Fogkefe, Kötött kesztyű, Gyermek svettek, Cipőkrém Vitáriusnál. Piac-utca 16. sz. Vizsonteladónak ár-engedmény.

Veresréz huzalt veszek Földváry, Széchenyi-u. 55.

A legújabb divat szerint alakított szőrmekabátokat, boákat, muffokat stb. — Szőrmeházakat pontos munka, jó izlés és olcsó ár mellett vállalkozunk KLONDA szűcs, Piac-utca 21. szám.

Schuster Ferenc fogászati műterme Vár-utca 11.

Dr. Szöllösi nemi betegeknek rendel. Hungaria-épület.

Azon személyek, kik hamis híreket terjesztenek, az érvényben levő rendeletek értelmében szigorúan megbüntettetnek.

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata.

Az alábbi gyógyszertárak teljesítik az éjszakai ügyeleti szolgálatot:

Péntek: Nap, Ferenc József-ut 3. sz. Kossuth Lajos, Ferenc József-ut 30. sz. Csillag, Árpád tér 1. sz. Arany-Sas, Hatvan-utca 60. sz.

◆ SZINHÁZ ◆

Csokonai-színház műsora:

Pénteken D) bérlet **Keringőszerelem** operett.

Szombaton C) bérlet **Keringőszerelem** operett.

Vasárnap délután **Fedora** orosz dráma. Este **Vigözvegy** operett.

Vig-színház műsora:

Pénteken nincsen előadás! Szombaton **Kikapós patikárus** bohózat.

Vasárnap délután **Tul a Nagykrivánon** operett. Este **Kikapós patikárus** bohózat.

A színházi iroda jelentései: Az első tablís ház a Keringő szerelem legutóbbi előadásán volt. — *A Keringő szerelem*

egész héten, vasárnap este is a Csokonai színházban. — Kikapós patikárus kacagató bohózat szombaton és vasárnap a Vigszínházban kerül színre. — Tul a nagy Krivánon operett vasárnap délután a Vigszínházban. — Szombat délután Gyimesi vadvirág a Csokonai színházban kerül színpadra. — A gyakori műsorváltozásoknak a világítási zavarok az okai, mert zenekari próbák csak világítás mellett tarthatók. — Carmen opera hétfőn kerül színre a Csokonai színházban. Jegyek a mai naptól fogva válthatók.

A színházi élet. A színházi élet — sajnos — meglehetősen sivár Debreczenben is. A konzorciumos társulat sok bajjal küzdök. A konzorciumnak bizony sehol sem valami nagyon örülnek a színészek. Tudniillik itt is a vállalkozó színházgató szedi le a tejfelt. Az igazgató ugyanis a bruttó bevételből kap tíz százalékos részesedést, ami például kémillió bruttó-bevételnél kétszáz ezer korona egy szezonban. Ezze szemben semmi rizikót nem visel, de minden jogot gyakorol. A társulatot úgy szervezi, ahogy akarja. Hozhat egy szerepkörre 3—4 színészt is, míg másikat be sem tölthet. Például megeshetik, hogy egy társulatlál van két énekes-bonvivánt is, míg megfelelő drámai hősnő nincsen. Pedig a drámai hősnő sokszor nagyobb primadonna, mint a szubrette. Ott volt Debreczenben a Halasy Mariska esete. Ilyen formán aztán a drámai műsor meglehetősen érdektelenné válik, mert hogy vonzzon, bizony egy jó drámai hősnő mellett elkélne egy jó naiva is, meg egy jó prózai bonvivánt. Az operettben pedig feltétlenül kell egy star, aki általános népszerűségnek és nem csupán a színház vezetés és vidékének örvendjen. Mindezeknél fogva színészek általában nem nagyon lelkesednek a konzorciumért. Debreczenben például a színházi hírek szerint Honthy Hanna, az Ocskai pár és meg páran fixre szerződtek. A színészek alighanem úgy vélekednek — természetesen nem éppen Debreczenről beszélve —, hogy a konzorciumot a színházgatók találták ki — saját maguknak.

Twist Oliver, Dickens világhírű regénye filmen. Dickens csodálatos szépségű regényei mindenkinek legkedvesebb olvasmánya. Twist Olivér bájos meseje filmen is teljes illúziót kelt. A világhírű regényt, melynek főszerepeit Törzs Jenő, J. Molnár László, a kis Lubinszky Tibor (Olivér), Szőreghy Gyula és Banlaky Margit játsszák kitünően. Garas Márton rendezte. A budapesti bemutatón úgy a rendezés, mint a színészek játéka nagy sikert aratott. A debreczeni közönségnek is sok élvezetet fog szerezni a kis Twist Olivér csodálatos kalandjaival az Apollo előadásában. Előadások 5, 7 és 9 órakor.

Gyárfás Dezső, Somogyi Nusí, Uray Dezső az Urániában. Egy kitünő film bohózat négy felvonásban „Se ki, se be” kerül ma bemutatásra az Urániában. Az összes szerepeket a főváros legkitünőbb művész gárdája játsza és oly mulatságos helyzetkomikumokkal van tele, hogy a közönség az egész előadás alatt nem fogy ki a kacagásból. Ez az

előadás a vigság jegyében fog lefolyni, mert még egy kitünő három felvonásos vigjáték, A vén kópé lesz bemutatva. Előadások 6 és 8 órakor.

Bocking Irén és Szilágyi Jucl kitünő steep-táncosnók a varietében.

Twist Olivér, Dickens világhírű regénye filmen az Apollóban. Jegyelővétel. Előadások 5, 7 és 9 órakor.

URANIA.

Péntek, szombat, vasárnap november 28—29—30-án:

SE KI, SE BE.

Bohózat 4 felvonásban.

Szereplők:

Robby Ricker betörő	Gyárfás Dezső
Tom Harbison —	Z. Molnár L.
Bella, a felesége —	Csatay Janka
Selina néni —	Haraszthy H.
Brown —	Vandory G.
a felesége —	Somogyi N.
Bob —	Uray Dezső.

Előadások 6 és 8 órakor.

APOLLO.

Péntek, szombat, vasárnap november 28—29—30-án:

Dickens világhírű regénye. TWIST OLIVÉR.

5 felvonásban.

Főszereplők:

Monke —	Törzs Jenő
Fayin —	Z. Molnár László
Olivér —	Lubinszky Tibor
Sikes —	Szőreghy Gyula
Róza —	Banlaky Margit

Előadások 5, 7 és 9 órakor.

Arany-Bika Mozi Varieté.

Pénteken, november 28-án:

Uj, pikáns, pirosszínlapos műsor. FÉRFI-EST!

Előadás fél 9 órakor.

Férfiest — pirosszínlapos műsor az Arany Bika mozi-variantében. Ma pénteken teljesen új pikáns műsor. Új darabok, új magánszámok, új kuplék.

A szombatra hirdettet Kamara-est technikai akadályok miatt pár napra elhalasztódott.

Cenzurat de Sublocotenul Somesian Gr.

Tarr Mihály törv. bejegyzett cég általános ügynöksége, Király-utca 2-ik szám.

Alkalmi vétel!

Arany János-utca 27. szám alatti családi ház, melyben 3 szoba, előszoba, konyha, speiz, alatta pince; továbbá 1 udvari szoba, konyha és még két szoba, konyha, speiz, mellékhelyiségek, 2 lóra való istálló, 2 angol klozet van, vilányvilágítás bevezetve, csatorna beépítve, az egész udvar területé 204 négyszögöl. Vétel esetén beköltözhető lakással, 135,000 koronáért eladó.

Ez a ház eladását a fenti ügynökké iroda eszközözi, a foglaló csak ott tehető le a hivatalos órák alatt d. e. 8—12 óg, d. u. 2 ó órakor.

22,610/22,750—1919.

Pályázati hirdetmény.

Debreczen sz. kir. város Tanácsa a város Csokonai színházának igazgatását az 1920 szeptember 30-tól 1923 szeptember 1-ig terjedő időre vállalatba adja. A pályázati kérvények 1919 december 31-én déli 12 óráig a postgármesteri hivatalhoz (Debreczen város háza) küldendők be. A pályázati feltételek ugyanott tekinthetők, illetve szereshetők meg. Debreczen, 1919 november 24.

A városi Tanács.

Ismeri-e már?

A modern társadalom legújabb intézményét?

Ha megöhlajtja ismerni, forduljon **Steiner József** házasság közvetítő, ingatlan forgalmi és biztosítási irodájához. Ferenc József-ut 19. szám alatt, II. ik emelet.

Közvetít házasságokat, feltétlen diszkreció és mérsékelt díjazás mellett. Házassági ügyekben hölgyek részéről nem szükséges a személyes megjelenés; levelek mellé arckép csatolandó és a pontos cím megjelölendő. Partik állandóan előjegyezve 20,000 koronától 200,000 koronáig.

Ingatlanok vételét és eladását a legpontosabban és a legutányosabb feltételek mellett közvetíti.

Élet-, baleset-, betörés- és tűzbiztosításokat eszközöl.

Levelekre és tudakozásokra díjmentesen válaszol.

Elfogad helybeli és vidéki ügynökkéget és képviselőtet.

Hivatalos órák d. e. 9—12. d. u. 3—5-ig

APROHIRDETÉSEK

Hirdető közönség szives figyelmét felhívjuk arra, hogy a lapunk részére szánt hirdetésekkel déli 12 óráig sziveskedjék feladni, mert 12 óra után nem áll módunkban azt elhelyezni. Kiadóhivatal.

AJÁNLAT

Román nyelvre mindenféle kérvényeket írok Haimovits, Piac-utca 30. emelet.

2—3 ur izletes házi kosztot kaphat Kiss Péterfia u. 40.

Német társalgási órák! Keresztény hölgyek, urak és gyermekeknek. Értekezni naponta délután 2—4-ig Sas-utca 4., II. 5.

Román nyelvre írunk és fordítunk bármiféle kérvényeket Ogonovszky Gabányi, Kossuth-utca 11, dr. Balla iroda.

Egy szép üzlethelyiség azonnali beköltözéssel, forgalmas helyen 2000 koronáért átvehető, cím a kiadóban.

KERESLET

Vesünk fürdőszoba berendezéseket, kádát, kályhát, mosdót a legmagasabb árral. Degenfeld-tér 6.

Fiatal német leányt keresek, két gyermekhez, Csék-u. 3.

Irodai állást keres megbízható fiatal, keresztény ember szerény igényekkel. Cím a kiadóhivatalban.

ELADÁS

Eladó. Varga-kert, Keleti-sor 19-3 számú 648 négyszögöl telek Van rajta két szoba, konyha, kamara, 20 méteres fészer, jövizű furott kut. Az egész telek téglá fállal körükerítve. Ertelek hetni Degenfeld-tér 6. szám.

Felelős szerkesztő: **Dr. SZATAI FERENC.**

Kiadja: Debreczen szab. kir. város és a Tiszántúli reform-egyházker. könyvnyomda-vállalata